

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет будівництва і архітектури

НОРМАТИВНА БАЗА УКРАЇНИ

Методичні вказівки та завдання
до вивчення дисципліни для студентів
спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
(спеціалізація «Міське будівництво та господарство»)

Київ 2020

УДК 349

Укладачі: Є.В.Перегида, д-р політ. наук, професор
О.А.Халабуденко, канд. юрид. наук, доцент

Рецензент: Н.А.Сердюк, д-р юрид. наук, доцент

Відповідальний за випуск Є.В. Перегида, д-р політ. наук,
професор

*Затверджено на засіданні кафедри політичних наук і права,
протокол №5 від 20 грудня 2019 р.*

В авторській редакції.

Нормативна база України: методичні вказівки. Уклад.:
Перегида Є.В., Халабуденко О.А. Київ-Тернопіль: КНУБА,
«Бескиди», 2020. 52 с.

Містить тематику лекційної частини курсу, плани практичних
занять, методи навчання та контролю, тематику індивідуальних
завдань для студентів денної та контрольних робіт для студентів
заочної форми навчання, приклади тестових завдань з дисципліни,
питання модульного та підсумкового контролю, список
рекомендованої літератури.

Призначено для студентів магістерського рівня освіти
спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» (спеціалізація
«Міське будівництво та господарство»).

© Є.В.Перегида,
О.А.Халабуденко, 2020
© КНУБА, 2020

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Методи навчання.....	6
3. Зміст лекційної частини курсу.....	7
4. Плани практичних занять.....	9
5. Методи контролю.....	15
6. Тематика індивідуальних завдань для студентів денної та контрольних робіт для студентів заочної форми навчання.....	17
7. Приклади тестових завдань з дисципліни.....	19
8. Питання до модульного та підсумкового контролю.....	37
9. Список джерел та літератури.....	39

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Розвиток у студентів, які навчаються за спеціальністю «Будівництво та цивільна інженерія» (спеціалізація «Міське будівництво та господарство»), уявлень про обрану ними професію, вдосконалення ними передбачених освітньою програмою вмінь та навичок неможливі без поглибленого вивчення специфіки та сучасного стану нормативно-правового регулювання будівельної та містобудівної діяльності. В процесі просторового планування та реалізації створених планів освоєння простору зіштовхуються інтереси широкого кола соціальних груп українського суспільства. Ці інтереси стосуються проблем цільового призначення та використання земель, характеру освоєння територій тощо. Вирішення цих суперечностей здійснюється через розбудову нормативно-правової системи держави, в процесі яких об'єктивуються вказані інтереси. В рамках цієї системи діють фахівці з будівництва та містобудування. Враховуючи це, формування фахівців з вказаних видів діяльності неможливе без опанування дисципліни «Нормативна база України».

Отже, мета дисципліни «Нормативна база України» полягає у формуванні у студентів стійкого уявлення про правову дійсність та ціннісні орієнтири, знань про теоретичні засади та механізми нормативно-правового регулювання будівельної та містобудівної діяльності, вмінь та навичок із застосування нормативно-правових актів у професійній діяльності.

За підсумками вивчення дисципліни студенти мають опанувати такі передбачені освітньою програмою загальні та фахові компетентності:

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність працювати автономно;
- знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів в галузі архітектури та будівництва;
- використання відповідної термінології та форм вираження у професійній діяльності в галузі «Будівництва та архітектури»;
- знання нормативно-правових засад задля забезпечення питань раціонального використання, охорони, обліку та оцінки земель на національному, регіональному, локальному і господарському рівнях, процедур державної реєстрації земельних ділянок, інших об'єктів нерухомості та обмежень у їх використанні.

Внаслідок опанування курсу студент повинен:

- демонструвати вміння використовувати на практиці свої знання та навички, робити звіти та доповіді про їх реалізацію;
- демонструвати здатність критично оцінити результати власної роботи, виявити шляхи їх покращення;
- приймати обґрунтовані рішення щодо реалізації містобудівних проектів та функціонування об'єктів міського господарства;
- володіти методами і технологіями в містобудуванні, знати нормативно-правові засади для формування міської території та транспортної інфраструктури в умовах нового будівництва або реконструкції міської забудови.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основними формами вивчення курсу «Нормативна база України» є: лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів над джерелами та навчально-методичною літературою, виконання індивідуальних завдань (контрольних робіт), виконання завдань модульного контролю, складання заліку.

Згідно з навчальним планом при вивченні дисципліни відводиться 22 години на лекційні заняття, 6 годин – на практичні заняття, решта – на самостійну роботу студентів.

Важливу роль у вивченні курсу належить лекції, що є провідною організаційною формою навчання, засобом спрямування спільної діяльності викладачів і студентів на досягнення цілей навчання. Під час лекцій визначається зміст і наукова спрямованість предмета, розглядаються найважливіші проблеми, прокладається шлях до самостійного вивчення джерел.

Практичне заняття – колективна форма аудиторних занять; активний метод перевірки знань, якому передують самостійне вивчення студентами джерел та навчальної літератури. На практичних заняттях студенти, під керівництвом викладача, шляхом творчого обміну думок поглиблюють і узагальнюють знання, здобуті на лекціях та під час самостійної роботи, вчаться давати об'єктивну оцінку стану розвитку нормативно-правового регулювання сфери будівництва та містобудування, здобувають досвід усного виступу перед аудиторією, зокрема, з використанням сучасних технологій (презентації).

Важливе значення при вивченні дисципліни відводиться самостійній роботі студентів, зокрема виконанню індивідуального завдання (контрольних робіт). У цьому виданні наведений орієнтовний перелік тем індивідуальних завдань (контрольних робіт). Перелік не є вичерпним. Студенти можуть запропонувати власні теми, зокрема, виходячи з інтересів своєї наукової роботи.

ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОЇ ЧАСТИНИ КУРСУ

Змістовий модуль I.

Нормативно-правове регулювання будівельної та містобудівної діяльності

Тема 1. Сутність нормативно-правового регулювання.

Поняття правового регулювання. Сфери правового регулювання. Методи правового регулювання. Поняття норми права, види норм права. Структура норми права. Нормативно-правові акти, їх класифікація. Галузева структура права. Зміст та предмет регулювання конституційного, цивільного, господарського, адміністративного та кримінального права. Ієрархічна структура нормативно-правових актів України. Організаційна структура судової системи України: реформи 2010-тих років. Джерела (форми) правового регулювання будівельної діяльності. Будівельне законодавство.

Тема 2. Поняття будівельної та архітектурної діяльності.

Будівельна діяльність: поняття, способи ведення, суб'єкти, умови здійснення. Містобудівна діяльність. Архітектурна діяльність. Ліцензування суб'єктів будівельної та архітектурної діяльності. Правове регулювання містобудівної діяльності. Основні засади проведення експертизи інвестиційних програм і проектів будівництва. Система архітектурно-будівельного контролю та її реформування у 2015-2019 роках.

Тема 3. Приватне і публічне будівельне право.

Підстави поділу права на приватну і публічну сфери. Ознаки публічного та приватного права. Проблеми їх співвідношення. Розподіл галузей права за ознакою належності до публічного та приватного права. Інститути приватного будівельного права. Майнові та зобов'язальні права. Інститути сервітуту, суперфіцію, емфітевзису. Види права

земельного сервітуту. Припинення земельного сервітуту. Підстави виникнення зміст права суперфіцію. Умови припинення суперфіцію та емфітевзису. Механізм продажу земельних ділянок та прав на них. Проблема класифікації права оренди. Відмінність оренди від земельного сервітуту. Договір підряду на капітальне будівництво. Інститути публічного будівельного права. Стандарти будівельної діяльності. Сучасні тенденції розвитку будівельних норм. Методи нормування в будівництві. Впровадження параметричного методу нормування.

Тема 4. Правове регулювання інвестиційної діяльності у сфері будівництва. Поняття інвестицій в сфері будівництва. Права, обов'язки і гарантії суб'єктів інвестиційної діяльності. Участь держави в інвестиційній діяльності.

Тема 5. Юридична відповідальність у сфері будівництва. Поняття юридичної відповідальності. Відмінність юридичної відповідальності від соціальної відповідальності. Типологія юридичної відповідальності. Підстави юридичної відповідальності. Функції юридичної відповідальності. Стадії покладання механізму юридичної відповідальності. Умови, що виключають юридичну відповідальність. Правопорушення та його ознаки. Господарсько-правова, цивільно-правова, адміністративно-правова та кримінально-правова відповідальність у сфері будівництва. Відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Приватне і публічне будівельне право

План

1. Публічне право та приватне право – поняття, ознаки.
  2. Інститути приватного будівельного права.
  3. Інститути публічного будівельного права.
-

Література

Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003 р. №435-IV [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/435-15> (дата звернення : 01.08.2019).

Закон України «Про будівельні норми» від 5 листопада 2009 р. №1704-VI, редакція від 19.10.2019 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1704-17> (дата звернення : 01.12.2019).

Закон України «Про оренду землі» від 6 жовтня 1998 р. №161-XIV [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14> (дата звернення : 01.08.2019).

Закон України «Про оренду державного та комунального майна» від 03 жовтня 2019 р. №157-IX [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-20> (дата звернення : 18.12.2019).

Перелік центральних органів виконавчої влади, до повноважень яких належить питання нормування у будівництві (редакція станом на 03.04.2019): затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2010 р. №197 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/197-2010-п> (дата звернення : 01.08.2019).

Перегуда Є.В. Лекція. Приватне та публічне право. Презентація [Електронний ресурс] URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2592> (дата звернення: 01.12.2019).

Бондаренко Т. Юрист прокоментував введення параметричного методу в будівництві [Електронний ресурс]. URL: <http://kbu.org.ua/index.php?id=1350> (дата звернення: 01.11.2019).

Будівельне право: проблеми теорії і практики [зб. наук. пр.]. Вип. III. Матеріали Третьої наук.-практ. конф., (Київ, 4 грудня 2019 р.). Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль : «Економічна думка», 2019. В 2-х ч. Ч. 1. 229 с. URL:

http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75239/mod_resource/content/1/Будівельне_право_2019_Зб._матер._конф..pdf (дата звернення: 20.12.2019).

Голубєва Н.Ю. Співвідношення зобов'язальних та речових правовідносин [Електронний ресурс] *Часопис цивілістики*. Вип. 19. URL:

<http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/8424/6.pdf.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 01.08.2019).

Козлова Е. Аренда: право или обязательство? [Електронний ресурс] // *Бизнес-адвокат*. 2018. №18. URL: <http://center-bereg.ru/j3286.html> (дата звернення: 01.08.2019).

Кривошеїн П.П. Поняття й зміст адміністративно-правового регулювання будівництва в Україні [Електронний ресурс]. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2016. Вип. 6, т. 3. С. 216-220. URL: http://www.nvppp.in.ua/vip/2016/6/tom_1/47.pdf (дата звернення: 01.11.2019).

Погребняк С.П. Поділ права на публічне і приватне (загальнотеоретичні аспекти) [Електронний ресурс]. *Державне будівництво та місцеве самоврядування*. 2006. Вип. 12. С. 3-17. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/2833/1/Pogrebnak_3.pdf (дата звернення: 01.08.2019).

Тарасюк В.Г., Белоконь О.Л. Параметричний метод нормування у будівництві [Електронний ресурс]. *Наука та будівництво*. 2018 №4(18). С. 13-17. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ntab_2018_4_4 (дата звернення: 01.08.2019).

Контрольні запитання:

За якими критеріями виокремлюють публічне та приватне право?

Наведіть ознаки публічного права.

Наведіть ознаки приватного права.

Які галузі права відносяться до публічного права?

Які галузі права належать до приватного права?

Охарактеризуйте сучасний розвиток інститутів публічного права в будівництві та містобудівній сфері. Тенденції нормування в будівництві.

Які майнові права проголошує Цивільний кодекс України?

Охарактеризуйте поняття та стан правового регулювання інститутів сервітуту, суперфіцію та емфітевзису.

До якого виду прав (майнові/зобов'язальні) належить право оренди?

Що означає параметричний метод нормування? В чому полягають позитивні наслідки та складнощі його впровадження?

Тема 2. Правове регулювання інвестиційної діяльності у сфері будівництва

План

1. Поняття інвестицій в сфері будівництва.
2. Права, обов'язки і гарантії суб'єктів інвестиційної діяльності.
3. Участь держави в інвестиційній діяльності.

Література

Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. №436-IV [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15> (дата звернення : 01.08.2019).

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання інвестиційної діяльності в Україні» від 20 вересня 2019 р. №132-IX [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132-20> (дата звернення :

20.12.2019).

Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991 р. №1560-XII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення : 01.08.2019).

Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 р. №2597-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19> (дата звернення : 01.08.2019).

Будівельне право: проблеми теорії і практики [зб. наук. пр.] [Електронний ресурс]: Матеріали Другої наук.-практ. конф., (Київ, 6 грудня 2018 р.). Київ–Тернопіль : «Економічна думка», 2018. 283 с. URL:

http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71625/mod_resource/content/1/Будівельне_право_2018_Зб._матер._конф..pdf (дата звернення: 01.08.2019).

Будівельне право: проблеми теорії і практики [зб. наук. пр.]. Вип. III. Матеріали Третьої наук.-практ. конф., (Київ, 4 грудня 2019 р.). Київ–Тернопіль : «Економічна думка», 2019. В 2-х ч. Ч. 1. 229 с. URL:

http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75239/mod_resource/content/1/Будівельне_право_2019_Зб._матер._конф..pdf (дата звернення: 20.12.2019).

Контрольні запитання:

В якій формі здійснюється інвестування у сфері будівництва?

В чому полягають цілі державного регулювання інвестиційних проектів?

Яким чином здійснюється відбір інвестиційних проектів?

В чому полягає порядок державної експертизи інвестиційних проектів?

В чому полягають гарантії прав суб'єктів інвестиційної діяльності та захисту інвестицій?

В чому полягають обов'язки суб'єктів інвестиційної діяльності?

Тема 3. Юридична відповідальність у сфері будівництва

План

1. Поняття юридичної відповідальності.
2. Галузева типологія юридичної відповідальності у сфері будівництва та містобудування.

Література

Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 - 212-20) [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення : 01.08.2019).

Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 213-330) [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10> (дата звернення : 01.08.2019).

Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. №2341-III [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення : 01.08.2019).

Закон України «Про відповідальність підприємств, установ та організацій за правопорушення у сфері містобудування» від 14 жовтня 1994 р. №208/94-ВР [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208/94-вр> (дата звернення : 01.08.2019).

Перегуда Є.В. Лекція. Юридична відповідальність. Презентація [Електронний ресурс]. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2592> (дата звернення: 01.12.2019).

Будівельне право: проблеми теорії і практики [зб. наук. пр.]. Вип. III. Матеріали Третьої наук.-практ. конф., (Київ, 4 грудня 2019 р.). Київ–Тернопіль : «Економічна думка», 2019. В 2-х ч. Ч. 1. 229 с. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75239/mod_resource/content/1/Будівельне_право_2019_Зб._матер._конф..pdf (дата звернення: 20.12.2019).

Контрольні запитання:

Які ознаки має юридична відповідальність?

В чому полягає відмінність юридичної та соціальної відповідальності?

Наведіть законодавчі положення, якими встановлена господарсько-правова відповідальність у сфері будівництва та містобудування.

Наведіть положення, якими встановлена цивільно-правова відповідальність у сфері будівництва та містобудування.

Якими положеннями встановлена адміністративна відповідальність у сфері будівництва та містобудування.

Наведіть законодавчі положення, якими встановлена кримінально-правова відповідальність у сфері будівництва та містобудування.

МЕТОДИ КОНТРОЛЯ

Поточний і модульний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, захисту індивідуальних завдань та тестового опитування.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах.

Зокрема, студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми.

Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цьому виданні. В електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА (org2.knuba.edu.ua), на сторінці кафедри політичних наук і права.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній науково-практичній конференції, організатором (співорганізатором) яких є КНУБА (напр., конференції «Регіональна політика», «Будівельне право» та ін.). Ця участь має включати виступ з доповіддю на конференції та публікацію тез виступу у її матеріалах.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії за підсумками поточного та модульного контролю.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
--	-------------	-------------------------------

90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	<u>Не зараховано з</u> <u>обов'язковим</u> <u>повторним вивченням</u> <u>дисципліни</u>

Розподіл балів

Поточне оцінювання					Індивідуальне завдання	Сума балів
Змістовий модуль 1						
T1	T2	T3	T4	T5		
10	10	15	15	10	40	100

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

1. Поняття правового регулювання та пріоритетні його напрями в сучасній Україні.
2. Структура системи нормативно-правових актів в Україні: класифікація, ієрархія.
3. Цивільно-правові відносини та сучасний стан розвитку цивільного права в Україні.
4. Поняття кримінального права та злочину.
5. Адміністративні правовідносини та поняття адміністративного права.
6. Поняття земельного права та сучасний стан його розвитку в Україні.
7. Види земель та їх правовий статус.
8. Цільове призначення землі: стан правового регулювання.
9. Трудовий договір – характеристика. Підстави і порядок його розірвання.
10. Система будівельного та містобудівного законодавства: структура, загальна характеристика, сучасний стан, проблеми.
11. Організаційна структура судової системи України: реформи 2010-х років.
12. Будівельна та містобудівна діяльність: стан та проблеми правового регулювання.
13. Приватне право: сутність, структура, ознаки.
14. Публічне право: сутність, структура, ознаки.
15. Інститути приватного будівельного права.
16. Інститути публічного будівельного права.
17. Зобов'язальне право: поняття, підстави виникнення зобов'язань, типологія зобов'язань.
18. Система майнових прав в Україні.
19. Правове регулювання оренди.

20. Методи нормування в будівництві.
21. Впровадження параметричного методу нормування в будівництві: сутність, світовий досвід, вірогідні ефекти в Україні.
22. Правове регулювання інвестиційної діяльності у сфері будівництва.
23. Юридична відповідальність: функції, мета, типологія, підстави для притягнення і звільнення.
24. Цивільно-правова відповідальність в будівельній сфері.
25. Господарсько-правова відповідальність в будівельній сфері.
26. Адміністративно-правова відповідальність в будівельній сфері.
27. Кримінально-правова відповідальність в будівельній сфері.
28. Відповідальність за порушення земельного законодавства.

ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ

З яких елементів складається правова норма?

а) гіпотеза; б) диспозиція; в) санкція; г) зміст.

Які існують джерела права?

а) юридичний прецедент; б) юридичний обов'язок;

в) нормативний акт; г) опорний конспект лекцій.

Що є змістом адміністративно-правових відносин?

а) соціальне благо, з приводу якого виникли ці правові відносини;

б) орган управління або його представник;

в) права та обов'язки учасників;

г) санкції за порушення адміністративного законодавства.

Визначте джерела адміністративного права:

а) Кодекс України про адміністративні правопорушення;

б) Закон України "Про об'єднання громадян";

в) Закон України "Про охорону праці";

г) Адміністративний кодекс.

Які види адміністративних стягнень передбачені Кодексом про адміністративні правопорушення?

а) догана; б) попередження; в) штраф; г) виправні роботи.

На який строк накладається адміністративний арешт?

а) до 15 діб; б) до 30 діб; в) до 1 місяця; г) до 45 діб.

Які відносини є предметом цивільного права?

а) порушення правил дорожнього руху;

б) придбання телевізора в магазині;

в) вступ на роботу;

г) подання податкової декларації.

Які види цивільної дієздатності передбачені законодавством?

а) остаточна дієздатність; б) часткова дієздатність;

в) неповна дієздатність; г) крайня дієздатність.

Чим за законом є дія, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав і обов'язків?

а) позовом; б) правочином; в) злочином; г) офертою.

Які договори належить вчиняти у письмовій формі?

- а) між юридичними особами;*
- б) між фізичними і юридичними особами;*
- в) між фізичними особами;*
- г) між повнолітніми особами.*

Чим може бути забезпечене зобов'язання?

- а) порукою; б) заставою; в) позикою; г) завдатком.*

Визначте джерела трудового права України:

- а) Конституція; б) Трудовий кодекс України;*
- в) Кодекс законів України про працю; г) Робочий кодекс*

України.

Між ким укладається індивідуальний трудовий договір?

- а) між працівником і трудовим колективом;*
- б) між працівником і профспілковим комітетом;*
- в) між трудовим колективом і профспілковим комітетом;*
- г) між працівником і роботодавцем.*

З якого віку за трудовим законодавством особа є працездатною?

- а) з 16 років; б) з 17 років; в) з 18 років; г) з 21 року.*

У який термін працівник має попередити роботодавця про свій намір звільнитися за власним бажанням?

- а) два дні; б) тиждень; в) два тижні; г) місяць.*

Як завчасно роботодавець повинен попередити робітника про звільнення останнього з роботи за скороченням штату?

- а) за один місяць;*
- б) за два місяці;*
- в) за три місяці;*
- г) за шість місяців.*

Що розуміється під прогулом у трудових правовідносинах?

- а) запізнення на роботу на 30 хвилин без поважних причин;*
- б) запізнення на роботу на 4 години без поважних причин;*
- в) відсутність на роботі на протязі всього робочого дня без поважної причини;*
- г) відмова працювати при переведенні працівника на іншу*

роботу без його згоди.

Які органи уповноважені розглядати трудові спори?

- а) комісія з трудових спорів; в) профспілковий комітет;*
- г) господарський суд; д) районні та міські суди.*

Визначте джерела кримінального права:

- а) Кодекс України про адміністративні правопорушення;*
- б) Кримінальний кодекс; в) Закон України «Про злочини»;*
- г) знаряддя скоєння злочину.*

Що таке «злочин»?

а) правопорушення в адміністративній сфері; б) правопорушення проти особистості, життя чи здоров'я людини, власності; в) суспільне небезпечне діяння, що посягає на суспільний лад України, власність, особу тощо, що передбачено кримінальним законодавством; г) поняття, що збігається з порушенням встановленого правопорядку.

Який орган визначає особу винною у скоєнні злочину?

- в) правоохоронний орган; а) прокурор; б) суд; г) свідок.*

З якого моменту юридична особа вважається правосуб'єктною?

а) з дня її державної реєстрації; б) з дня подачі документів на державну реєстрацію; в) з дня затвердження статуту.

За якої умови фізична особа може бути визнана судом безвісно відсутньою?

а) якщо протягом двох років у місці її постійного проживання немає відомостей про місце її перебування; б) якщо протягом шести місяців в місці її постійного проживання немає відомостей про місце її перебування; в) якщо протягом року в місці її постійного проживання немає відомостей про місце її перебування.

Правочин – це:

а) діяльність, що тягне за собою юридичні наслідки; б) дія особи, спрямована на набуття, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків; в) цивільно-правовий договір.

Правовідношення, в якому одна сторона зобов'язана або має право вчинити правочин від імені другої сторони, називається:

- а) позика; б) довіреність; в) представництво.*

Що становить зміст предмета цивільного права:

а) особисті немайнові відносини, що пов'язані з майновими, та суто особисті немайнові відносини; б) особисті немайнові та майнові відносини; в) відносини цивільного обігу; г) відносини, що стосуються немайнових прав, що забезпечують природне існування та соціальне буття; д) будь-які суспільні відносини.

Яке з визначень норми права не є істинним?

а) це правило поведінки, що формулюється або санкціонується державою і має загальнообов'язковий характер; б) це правило поведінки загального характеру; в) це правило поведінки конкретної особи; г) це правило поведінки, межі якого завжди точно визначені.

Адміністративно-правові норми за галузевою належністю поділяються на:

а) забороняючі та дозвільні; б) визначені та банкетні; в) матеріальні та процесуальні; г) управлінські.

Які з перелічених правових актів мають найвищу ієрархічну силу?

а) укази та розпорядження Президента України; б) розпорядження Кабінету Міністрів України; в) постанови Кабінету Міністрів України; г) акти міністерств і відомств.

До особливостей адміністративно-правових відносин можна віднести те, що вони виникають:

а) за обов'язкової участі органу державного управління або іншого носія повноважень державно-владного характеру; б) у сфері адміністративних деліктів; в) за наявності згоди всіх учасників таких правовідносин; г) на базі цивільно-правових відносин.

Якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають функції з надання адміністративних послуг фізичним і юридичним особам, цей орган утворюється як:

а) служба; б) агентство; в) інспекція; г) міністерство.

Якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають функції з управління об'єктами держвласності, цей орган утворюється як:

а) служба; б) агентство; в) інспекція; г) міністерство.

Якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають контрольні-наглядові функції за дотриманням актів законодавства, цей орган утворюється як:

а) міністерство; б) інспекція; в) агентство; г) служба.

Офіційне оприлюднення нормативно-правових актів здійснюється:

а) після опублікування в журналах “Офіційний вісник України”, “Відомості Верховної Ради України” та газеті “Урядовий кур’єр”; б) після підписання їх Президентом України; в) через телебачення і радіо; г) після включення їх до Єдиного державного реєстру нормативних актів із зазначенням присвоєного їм реєстраційного коду.

Які акти видає Кабінет Міністрів України:

а) постанови і розпорядження; б) рекомендації та рішення; в) декрети і рішення; г) накази й інструкції.

Адміністративній відповідальності підлягають особи, які досягли на момент вчинення адміністративного правопорушення:

а) 12 років; б) 14 років; в) 16 років; г) 18 років.

Визначте обставини, що виключають адміністративну відповідальність:

а) правовий режим надзвичайного стану; б) виконання конституційних обов’язків; в) виконання службових обов’язків; г) крайня необхідність, необхідна оборона, неосудність.

Строк розгляду справи про адміністративне правопорушення з моменту отримання уповноваженим органом всіх її матеріалів здійснюється за загальним правилом:

а) протягом 10 діб; б) протягом 5 діб; в) протягом 15 діб; г) протягом 1 місяця.

Постанову по справі про адміністративне правопорушення може бути оскаржено протягом:

а) одного місяця; б) десяти днів; в) одного року; г) одного тижня.

Не підлягає виконанню постанова про накладення адміністративних стягнень, якщо її не було звернено до виконання протягом:

а) одного року; б) 4 місяців; в) 3 місяців; г) 6 місяців.

Форма укладення трудового договору:

а) в усній формі; б) в усній або письмовій формі; в) в письмовій формі; г) в нотаріально завіреної письмовій формі.

Прийом на роботу оформлюється:

а) статутом, наказом; б) трудовим договором, наказом; в) статутом і індивідуальним трудовим договором; г) трудовою книжкою, наказом.

До джерел трудового права належить:

а) колективний договір організації; б) правовий звичай трудового колективу; в) рішення мирового судді про відновлення порушених трудових прав; г) наказ керівника організації про прийом на роботу.

Матеріальна відповідальність у повному розмірі заподіяної шкоди покладається на працівника в разі:

а) встановлення її трудовим договором; б) заподіяння шкоди в результаті злочинної бездіяльності; в) встановлення її наказом керівника; г) заподіяння шкоди не при виконанні трудових обов'язків.

Якими особливостями характеризуються відносини, що становлять предмет адміністративного права?

а) їх учасниками є лише юридичні особи; б) вони виникають у сфері публічного адміністрування; в) їх учасником завжди є Президент України; г) їх учасниками є менеджери.

Які суспільні відносини належать до предмету регулювання адміністративного права?

а) що виникають у сфері фінансової діяльності держави з приводу акумуляції, розподілу та використання грошових коштів, які становлять національний дохід держави; б) які мають місце у внутрішньо-організаційній діяльності органів публічної влади; в) особисті немайнові правовідносини; г) з виробництва та реалізації продукції, виконання робіт і надання послуг держпідприємствами.

Яка теза правильно характеризує відношення рішень Європейського суду з прав людини до джерел адміністративного права?

а) рішення Євросуду з прав людини є формалізованими джерелами адміністративного права; б) рішення Євросуду з прав людини є актами «м'якого права» в системі джерел адміністративного права; в) рішення Євросуду з прав людини є неформалізованими джерелами адміністративного права; г) рішення Євросуду з прав людини не є джерелами адміністративного права.

Якою є бланкетна норма адміністративного права?

а) норма, що містить повно викладене правило поведінки; б) норма, що зазначає правило поведінки не повно, посилаючись на інші норми або акти; в) норма, що містить альтернативне правило поведінки; г) в адміністративному праві відсутні бланкетні норми.

Які види адміністративно-правових норм можна виділити за формою припису?

а) матеріальні та процесуальні; б) загальні, місцеві, локальні; в) зобов'язуючі, заборонні, дозвільні, стимулюючі, рекомендаційні; г) визначені, відсильні, банкетні.

Як називаються акти, що видаються Президентом України?

*а) накази і постанови; б) укази і постанови;
в) накази і розпорядження; г) укази і розпорядження.*

Які акти видають центральні органи виконавчої влади?

а) укази; б) накази; в) постанови; г) розпорядження.

Які суб'єкти можуть бути притягнуті до адміністративної відповідальності?

*а) виключно громадяни України; б) виключно фізичні особи;
в) виключно юридичні особи; г) фізичні і юридичні особи.*

Яким чином здійснюється законодавче закріплення нормативних підстав адміністративної відповідальності?

а) виключно Кодексом України про адміністративні правопорушення; б) Кодексом про адміністративні правопорушення та іншими законами; в) виключно Кодексом адміністративного судочинства України; г) Кодексом про адміністративні

правопорушення та Кодексом адміністративного судочинства.

Якою галуззю права є Кримінальне право?

а) галузь публічного права України; б) галузь приватного права України; в) галузь світового права; г) галузь відновлювального права.

Що є предметом кримінального права?

а) матеріальні цінності, що охороняються кримінальним законодавством; б) суспільні відносини, що виникають у зв'язку з призначенням особі покарання; в) суспільні відносини, що виникають у зв'язку з вчиненням правопорушення; г) суспільні відносини, що виникають у зв'язку з дією кримінального закону.

В яких випадках виникає зворотна дія кримінального закону?

а) у всіх без винятку після прийняття нового закону; б) у випадках, зазначених в інших законодавчих актах; в) у випадках, коли новий закон посилює відповідальність і покарання; г) у випадках, коли усуває злочинність або караність діяння, пом'якшує покарання або іншим чином поліпшує становище особи, яка вчинила злочин.

Що визнається матеріальною ознакою злочину?

а) протиправність; б) аморальність; в) винність; г) суспільна небезпека.

Вкажіть одну із форм вчинення злочину, передбаченого ст. 162 КК України («Порушення недоторканності житла»):

а) незаконне виселення людини; б) знищення житла загальнонебезпечним способом; в) вилучення поштової кореспонденції з абонентської скриньки; г) необережне знищення житла, що призвело до тяжких наслідків.

Злочин, передбачений ст. 196 КК України («Необережне знищення або пошкодження майна»), посягає на два об'єкти. Визначте суспільно небезпечні наслідки, які характеризують заподіяння шкоди додатковому безпосередньому об'єкту даного злочину:

а) майнова шкода у великих розмірах та руйнування містоутворюючого підприємства; б) тяжкі тілесні ушкодження та загибель людей; в) забруднення значних територій та масова загибель об'єктів тваринного чи рослинного світу; г) порушення

нормальної роботи установи та тривалий простій у роботі підприємства.

Чи існують випадки, коли самовільне зайняття земельної ділянки визнається злочином незалежно від розміру завданої шкоди законному володільцю або власнику такої земельної ділянки?

а) таких випадків немає, самовільне зайняття земельної ділянки визнається злочином лише у разі завдання значної шкоди її законному володільцю або власнику; б) таких випадків немає, самовільне зайняття земельної ділянки визнається злочином лише у разі завдання шкоди у великих розмірах її законному володільцю або власнику; в) такі випадки є, самовільне зайняття земельної ділянки визнається злочином у разі вчинення цього діяння щодо, зокрема, земельних ділянок особливо цінних земель; г) такі випадки визначаються відповідно до регулятивного законодавства, у КК України встановлено лише, що самовільне зайняття земельної ділянки має бути вчинено систематично.

Система злочинів проти власності включає до себе такі групи злочинів:

а) корисливі, що пов'язані з обертанням чужого майна; непов'язані з таким; некорисливі; б) корисливі, що пов'язані з обертанням чужого майна і не пов'язані з таким; в) корисливі і некорисливі, що пов'язані з обертанням чужого майна; г) корисливі; некорисливі, що не пов'язані з обертанням чужого майна.

Незаконне використання чужого майна, як форма заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою (ст. 192 КК України) полягає в:

а) оплатному використанні чужого майна всупереч інтересам власника; б) протиправному використанні чужого майна власника для отримання майнового зиску; в) протиправному безоплатному використанні чужого майна всупереч інтересам власника для отримання майнових вигод; г) безоплатному використанні майна власника для отримання майнового зиску.

Застосування ст. 195 КК України (погроза знищення майна) можливе:

а) лише коли суб'єкт злочину погрожує знищити майно у великих розмірах; б) коли суб'єкт злочину погрожує знищити майно у великому чи особливо великому розмірі незалежно від способу його знищення і незалежно від реальності погрози; в) коли суб'єкт злочину погрожує знищити майно шляхом підпалу, вибуху або іншим загально небезпечним способом, якщо були реальні підстави побоюватися цієї погрози; г) коли суб'єкт злочину погрожує знищити нерухоме майно, коли були реальні підстави побоюватися виконання погрози у майбутньому.

Позначте відповідь, у якій правильно вказано зміст предмета цивільного права:

а) особисті немайнові відносини, що пов'язані з майновими, та суто особисті немайнові відносини; б) особисті немайнові та майнові відносини; в) відносини цивільного обігу; г) відносини, що стосуються немайнових прав, що забезпечують природне існування та соціальне буття; д) будь-які суспільні відносини.

Вкажіть правильні законодавчі положення щодо захисту цивільних прав:

а) суд може відмовити у захисті цивільного права та інтересу особи в разі порушення моральних засад суспільства при здійсненні свого права; б) нотаріус не здійснює захист цивільних прав, оскільки лише суд може захистити порушене право; в) особа має право на самозахист свого цивільного права та права іншої особи від порушень і протиправних посягань; г) самозахистом є застосування особою засобів протидії, які незаборонені законом та не суперечать моральним засадам суспільства; д) способи самозахисту не повинні відповідати змісту права, що порушене, бо право особи є абсолютним та не може порушуватися за жодних умов; е) способи самозахисту не повинні враховувати наслідки, що спричинені порушенням права; є) способи самозахисту не можуть обиратися самою особою, а встановлюються законом.

Вкажіть правильні законодавчі положення щодо відшкодування збитків:

а) збитки відшкодовуються у повному обсязі, якщо договором

або законом не передбачено відшкодування у меншому розмірі; б) збитки відшкодовуються частково, якщо договором або законом не передбачено відшкодування в іншому розмірі; в) особа звільняється від відшкодування шкоди, якщо вона є неплатоспроможною; г) особа може бути звільнена від відшкодування збитків судом, якщо доведе необережність їх заподіяння; д) якщо особа, яка порушила право, одержала у зв'язку з цим доходи, то розмір упущеної вигоди, що має відшкодовуватися особі, право якої порушено, не може бути меншим 5 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; е) способом відшкодування майнової шкоди на вимогу особи, якій завдано шкоди, та відповідно до обставин справи, може бути передання речі того ж роду та тієї ж якості; є) способом відшкодування майнової шкоди на вимогу особи, якій завдано шкоди, та відповідно до обставин справи, може бути поладження пошкодженої речі.

Позначте відповідь, у якій правильно зазначено, з якого моменту юридична особа вважається створеною:

а) з дня подання установчих документів для реєстрації; б) з дня її державної реєстрації; в) з дня досягнення згоди щодо створення; г) з дня опублікування оголошення в ЗМІ про створення юридичної особи; д) з моменту підписання установчого договору.

Вкажіть правильні законодавчі положення щодо оголошення фізичної особи померлою:

а) фізична особа може бути оголошена судом померлою, якщо у місці її постійного проживання немає відомостей про місце її перебування протягом трьох років; б) фізична особа, яка пропала безвісти у зв'язку з воєнними діями, може бути оголошена судом померлою після спливу двох років від дня початку воєнних дій; в) нотаріус, який видав спадкоємцеві свідоцтво про право на спадщину на нерухоме майно, накладає на нього заборону відчуження; г) якщо фізична особа, яка була оголошена померлою, з'явилася, орган опіки і піклування за місцем перебування цієї особи скасовує рішення про оголошення фізичної особи померлою; д) незалежно від часу своєї появи фізична особа, яка була оголошена померлою, має право вимагати від особи, яка володіє її майном, повернення цього майна; е)

у разі неможливості повернути майно в натурі особі, яка була оголошена померлою, майно не повертається, його вартість не відшкодовується; є) якщо майно фізичної особи, яка була оголошена померлою і з'явилася, перейшло у власність територіальної громади і було реалізоване ними, цій особі повертається сума в розмірі десяти мінімальних заробітних плат.

Фіктивним є правочин:

а) який вчинено без наміру створення правових наслідків, які обумовлювалися цим правочином; б) який вчинено сторонами для приховання іншого правочину, який вони насправді вчинили; в) який вчинено в усній формі; г) який вчинено в результаті обману; д) який вчинено сторонами під умовою.

Якщо особа, яка вчинила правочин, помилилася щодо обставин, які мають істотне значення, то:

а) такий правочин є нікчемним; б) такий правочин вважається неукладеним; в) такий правочин визнається нікчемним; г) такий правочин може бути визнаний судом недійсним; д) такий правочин повинен бути розірваний.

До вимог про застосування наслідків нікчемного правочину застосовується позовна давність у:

а) 3 роки; б) 10 років; в) 5 років; г) 1 рік; д) 2 роки.

Майном як особливим об'єктом цивільних прав вважаються:

а) права інтелектуальної власності; б) майнові обов'язки; в) дії; г) послуги; д) результати творчої діяльності.

Права, посвідчені цінним папером, можуть належати:

а) добросовісному володільцю; б) пред'явникові цінного паперу; в) біржовому брокеру; г) легітимованій особі; д) особі, визначеній емітентом.

Право користування чужою земельною ділянкою для забудови може бути встановлено:

а) на строк не більше 50 років; б) на нетривалий строк; в) на невизначений строк; г) на строк не менше 50 років; д) на строк не більше 99 років.

Особа, яка здійснила або здійснює самочинне будівництво

нерухомого майна:

а) набуває право власності на зведені нею будівлі, споруди та інше нерухоме майно; б) не набуває права власності на нього; в) може використовувати на свій розсуд все, що знаходиться над і під поверхнею цієї будівлі; г) має право використовувати його на свій розсуд незалежно від цільового призначення; д) набуває право володіння та користування зведеними нею будівлями, спорудами та іншим нерухомим майном.

У разі знищення майна, права на яке підлягають державній реєстрації, право власності на це майно припиняється:

а) з моменту заяви власником про це; б) з моменту знищення майна; в) з моменту внесення за заявою власника змін до державного реєстру; г) з моменту вчинення фактичних дій щодо знищення майна; д) з моменту фіксації факту знищення компетентними органами за місцем знаходження майна.

Поліпшення спільного майна є:

а) є власністю всіх співвласників; б) є власністю того із співвласників, який їх не зробив; в) є власністю того із співвласників, який їх зробив, якщо такі поліпшення можна відокремити; г) не належать жодному із співвласників; д) є власністю підрядчика.

Стягнення на частку у майні, що є у спільній частковій власності, може бути звернене:

а) лише на вимогу інших співвласників; б) лише у разі згоди на це інших співвласників; в) у разі недостатності у співвласника-боржника іншого майна, на яке може бути звернене стягнення; г) лише у разі згоди співвласника-боржника; д) якщо це прямо передбачено договором між співвласниками.

Кому передається у власність безхазяйне нерухоме майно за рішенням суду?

а) тому, хто його знайшов; б) територіальній комуні; в) державі; г) територіальній громаді; д) українському народу.

Позначте відповідь, у якій неправильно вказано підставу набуття сервітуту. Сервітут може бути встановлений:

а) договором; б) законом; в) рішенням Кабінету Міністрів

України; г) заповітом; д) рішенням суду.

Згідно з Цивільним кодексом України речовим правом на чуже майно є:

а) право забудови земельної ділянки (суперфіцій); б) право управління; в) право власності; г) право використання; д) право відання.

Під яким номером невірно зазначено підставу встановлення сервітуту?

а) адміністративний акт; б) закон; в) заповіт; г) договір; д) рішення суду.

У якій відповіді правильно зазначено словосполучення із наступного положення Цивільного кодексу України: «Сервітут _____ відчуженню»?

а) підлягає; б) не підлягає; в) підпадає; г) не сприяє; д) допомагає.

Вставте пропущені слова у положення Цивільного кодексу України: «Особа _____ вимагати від власника (володільця) сусідньої земельної ділянки, а в разі необхідності -від власника (володільця) іншої земельної ділянки надання земельного сервітуту»:

а) не має права; б) зобов'язана; в) має право; г) не може; д) повинна.

Строк користування земельною ділянкою державної чи комунальної власності для забудови не може перевищувати:

а) 50 років; б) 25 років; в) 10 років; г) 5 років; д) 3 років.

Правом користування чужою земельною ділянкою для забудови називається:

а) суперфіцій; б) сервітут; в) емфітевзис; г) право господарського відання; д) право оперативного управління.

Право користування чужою земельною ділянкою для забудови виникає на підставі:

а) рішення облради; б) рішення Кабінету Міністрів; в) договору; г) адміністративного акту; д) заповіту; е) закону; є) рішення суду.

Згідно з нормами Цивільного кодексу України речовими правами на чуже майно є:

а) право володіння; б) право власності; в) право користування (сервітут); г) право використання; д) право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис); е) право управління; є) право відання.

Сервітут може бути встановлений:

а) договором; б) адміністративним актом; в) законом; г) рішенням міської ради; д) постановою Кабінету Міністрів України; е) указом Президента України; є) рішенням суду.

Припинення зобов'язання на вимогу однієї із сторін:

а) допускається лише у випадках, встановлених договором або законом; б) не допускається; в) допускається зі згоди нотаріуса; г) презюмується; д) допускається зі згоди органів місцевого самоврядування.

Одностороння відмова від зобов'язання або одностороння зміна його умов:

а) допускається в будь-якому випадку; б) не допускається в жодному випадку; в) не допускається, якщо одна із сторін заперечує проти цього; г) не допускається, якщо інше не встановлено договором або законом; д) допускається лише за рішенням суду.

Заміна кредитора у зобов'язанні здійснюється:

а) лише без згоди боржника; б) без згоди боржника, якщо інше не встановлено договором або законом; в) лише за згодою боржника; г) лише за згодою третіх осіб; д) лише за взаємною згодою сторін.

Предметом іпотеки може бути:

а) рухоме майно; б) нерухоме майно; в) гроші; г) будь-які цінні папери; д) валютні цінності.

Правочин щодо забезпечення виконання зобов'язання вчиняється:

а) у письмовій формі; б) в усній формі; в) лише в письмовій формі з нотаріальним посвідченням; г) у будь-якій формі; д) закон не врегульовує це питання.

За юридичною природою всі види забезпечення виконання зобов'язання поділяються на:

а) виключно зобов'язальні; б) виключно речові; в) зобов'язальні

та речові; г) неустойку; д) цивільно-зобов'язальні.

Договір застави нерухомого майна укладається:

а) в простій письмовій формі і підлягає нотаріальному посвідченню; б) в усній формі; в) у формі, визначеній домовленістю сторін; г) закон не регулює це питання; д) в такій формі, що й зобов'язання, яке забезпечується.

У разі ліквідації юридичної особи заставодавця заставодержатель набуває право звернення стягнення на заставлене майно:

а) незалежно від настання строку виконання зобов'язання, забезпеченого заставою; б) через 1 місяць після виконання зобов'язання, забезпеченого заставою; в) через 2 місяці після виконання зобов'язання, забезпеченого заставою; г) через 20 днів після виконання зобов'язання, забезпеченого заставою; д) через 10 днів після виконання зобов'язання, забезпеченого заставою.

До видів забезпечення виконання зобов'язання, які є заходами цивільно-правової відповідальності, належать:

а) неустойка; б) порука; в) гарантія; г) застава; д) притримання; е) завдаток; є) заставна.

Учасниками правовідносин при забезпеченні виконання зобов'язання гарантією є:

а) гарант; б) бенефіціар; в) принципал; г) гарантодавець; д) гарантоодержувач; е) лише бенефіціант; є) гарантодержатель.

Іпотека припиняється у разі:

а) припинення основного зобов'язання; б) закінчення строку дії іпотечного договору; в) реалізації предмета іпотеки; г) визнання іпотечного договору дійсним; д) за бажанням третьої особи; е) у разі порушення боржником основного зобов'язання; є) по спливу 3-х років з моменту укладення договору іпотеки.

Примусове відчуження земельних ділянок, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, з мотивів суспільної необхідності може мати місце:

а) для розміщення об'єктів, пов'язаних із видобуванням корисних копалин загальнодержавного значення; б) для розміщення іноземних

дипломатичних представництв та консульських установ; в) для будівництва захисних гідротехнічних споруд; г) для будівництва та обслуговування нафтових і газових свердловин та виробничих споруд, необхідних для їх експлуатації.

За яких умов та зі впливом якого строку набувальної давності суд може визнати за особою право власності на об'єкт самочинного будівництва?

а) законне набуття прав на земельну ділянку та відкрите, безперервне володіння об'єктом самочинного будівництва протягом 10 років; б) добросовісне набуття прав на земельну ділянку та відкрите, безперервне володіння об'єктом самочинного будівництва протягом 10 років; в) набуття права власності на об'єкт самочинного будівництва за набувальною давністю законом не передбачено.

Який з наведених актів суб'єкта нормотворчості не може бути віднесено до актів цивільного законодавства?

а) наказ Міністерства юстиції; б) постанову Кабінету Міністрів; в) наказ Фонду державного майна; г) рішення сесії обласної ради.

Як відповідають боржник та поручитель перед кредитором у разі порушення боржником зобов'язання, забезпеченого порукою?

а) як солідарні боржники, якщо договором поруки не встановлено субсидіарну відповідальність поручителя; б) як солідарні боржники, якщо договором поруки не встановлено часткову відповідальність поручителя; в) як субсидіарні боржники; г) у рівних частках.

Умови, без погодження яких договір не вважається укладеним, називаються:

а) законними; б) звичайними; в) додатковими; г) істотними.

В якому випадку власник житлового будинку та земельної ділянки набуває право на компенсацію у зв'язку із зниженням цінності цих об'єктів?

а) зниження рівня шумової захищеності території; б) погіршення природних властивостей землі; в) зниження рівня

екологічної захищеності території; г) всі варіанти відповіді є правильними.

Безхазяйна нерухомість після спливу одного року з дня взяття на облік може переходити за рішенням суду:

а) в державну власність; б) в комунальну власність; в) державну власність, якщо орган місцевого самоврядування відмовився від набуття права на неї; г) в комунальну власність, якщо держава відмовилася від набуття прав на неї.

Якщо особа заволоділа нерухомим майном на підставі договору з його власником, який після закінчення строку договору не пред'явив вимоги про його повернення, вона набуває право власності за набувальною давністю:

а) через 10 років з моменту заволодіння цим майном; б) через 15 років з моменту заволодіння цим майном; в) через 10 років з часу спливу позовної давності; г) через 15 років з часу спливу позовної давності.

ПИТАННЯ МОДУЛЬНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЯ

Поняття правового регулювання: сутність, методи, джерела.

Пріоритетні напрями правового регулювання в сучасній Україні.

Правові норми: сутність, класифікація.

Структура системи нормативно-правових актів в Україні: класифікація, ієрархія.

Структура права за галузевою характеристикою.

Система будівельного та містобудівного законодавства: структура, загальна характеристика, сучасний стан, проблеми.

Організаційна структура судової системи України: реформи 2010-х років.

Будівельна та містобудівна діяльність: стан та проблеми правового регулювання.

Приватне та публічне право: проблеми співвідношення.

Приватне право: сутність, структура, ознаки.

Публічне право: сутність, структура, ознаки.

Інститути приватного будівельного права.

Інститути публічного будівельного права.

Зобов'язальні та майнові права.

Система майнових прав в Україні.

Проблема права оренди – зобов'язальне чи майнове право?

Методи нормування в будівництві.

Впровадження параметричного методу нормування в будівництві: сутність та вірогідні ефекти.

Цільове призначення землі: стан правового регулювання.

Правове регулювання інвестиційної діяльності у сфері будівництва.

Функції та мета юридичної відповідальності.

Підстави для притягнення і звільнення від юридичної відповідальності.

Трудовий договір - характеристика.

Підстави і порядок розірвання трудового договору.
Цивільно - правові відносини: поняття, елементи і види.
Зобов'язальне право: поняття, підстави виникнення зобов'язань.
Поняття кримінального права.
Поняття і ознаки злочину.
Поняття, предмет і метод адміністративного права.
Адміністративні правовідносини.
Адміністративне деліктне право.
Майново-господарські зобов'язання та організаційно-господарські зобов'язання.
Загальна характеристика земельного права.
Види земель та їх правовий статус.
Відповідальність за порушення земельного законодавства.
Юридична та соціальна відповідальність: проблеми співвідношення.
Типологія юридичної відповідальності.
Цивільно-правова відповідальність в будівельній сфері.
Господарсько-правова відповідальність в будівельній сфері.
Адміністративно-правова відповідальність в будівельній сфері.
Кримінально-правова відповідальність в будівельній сфері.
Нормативно-правове регулювання реконструкції застарілого житла: стан та перспективи розвитку.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

I. Нормативно-правові акти

Конституція України у редакції Закону України від 02.06.2016 р. №1401=VIII. *Відомості Верховної Ради України* (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення : 01.09.2018).

Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. №436-IV [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15> (дата звернення : 01.08.2019).

Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата звернення : 01.08.2019).

Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 р. №2597-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19> (дата звернення : 01.08.2019).

Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 - 212-20) [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення : 01.08.2019).

Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 213-330) [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10> (дата звернення : 01.08.2019).

Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. №2341-III [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення : 01.08.2019).

Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003 р. №435-IV [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/435-15> (дата звернення : 01.08.2019).

Закон України «Про архітектурну діяльність» від 20 травня 1999 р. №687-XIV [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14> (дата звернення :

01.08.2019).

Закон України «Про будівельні норми» від 5 листопада 2009 р. №1704-VI, редакція від 19.10.2019 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1704-17> (дата звернення : 01.12.2019).

Закон України «Про відповідальність підприємств, установ та організацій за правопорушення у сфері містобудування» від 14 жовтня 1994 р. №208/94-ВР [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208/94-вр> (дата звернення : 01.08.2019).

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання інвестиційної діяльності в Україні» від 20 вересня 2019 р. №132-IX [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132-20> (дата звернення : 20.12.2019).

Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» від 16 жовтня 2019 р. №193-IX [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/193-20> (дата звернення : 20.12.2019).

Закон України «Про Генеральну схему планування території України» від 07 лютого 2002 р. №3059-III [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3059-14> (дата звернення : 01.11.2019).

Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно» від 01 липня 2004 р. №1952-IV [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15> (дата звернення : 01.08.2019).

Закон України «Про землеустрій» від 22 травня 2003 р. №858-IV [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/858-15> (дата звернення: 15.11.2018).

Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991 р. №1560-XII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення :

01.08.2019).

Закон України «Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду» від 22 грудня 2006 р. №525-V [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/525-16> (дата звернення : 01.08.2019).

Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 02 березня 2015 р. №222-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19> (дата звернення : 01.08.2019).

Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26 листопада 2015 р. №848-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення : 01.08.2019).

Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» від 10 лютого 1995 р. № 51/95-ВР [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-вр> (дата звернення : 01.08.2019).

Закон України «Про оренду землі» від 6 жовтня 1998 р. №161-XIV [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14> (дата звернення : 01.08.2019).

Закон України «Про оренду державного та комунального майна» від 03 жовтня 2019 р. №157-IX [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-20> (дата звернення : 18.12.2019).

Закон України «Про основи містобудування» від 16 листопада 1992 р. №2780-XII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12> (дата звернення : 01.08.2019).

Закон України «Про планування та забудову територій» від 20 квітня 2000 р. №1699-III [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1699-14> (дата звернення : 01.08.2019).

Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17 лютого 2011 р. №3038-VI [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17> (дата звернення : 01.08.2019).

Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 02 червня 2016 р. №1402-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 31, ст.545. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>

Указ Президента України «Про заходи щодо вдосконалення державного регулювання у сфері будівництва житла та стабілізації ситуації на первинному ринку житла» від 03 березня 2006 р. №185/2006 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185/2006> (дата звернення : 01.08.2019).

Перелік центральних органів виконавчої влади, до повноважень яких належить питання нормування у будівництві (редакція станом на 03.04.2019): затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2010 р. №197 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/197-2010-п> (дата звернення : 01.08.2019).

Постанова Кабінету Міністрів України «Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів» від 13 квітня 2011 р. №461 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/461-2011-п> (дата звернення : 01.08.2019).

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію» від 18 жовтня 2006 р. №1434 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1434-2006-п> (дата звернення : 01.08.2019).

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку державного фінансування капітального будівництва» від 27 грудня 2001 р. №1764 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1764-2001-п> (дата звернення : 01.08.2019).

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» від 11 травня 2011 р. №560 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/560-2011-п> (дата звернення : 01.08.2019).

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю» від 23 травня 2011 р. №553 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/553-2011-п> (дата звернення : 01.08.2019).

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення архітектурних та містобудівних конкурсів» від 25 листопада 1999 р. №2137 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2137-99-п> (дата звернення : 01.08.2019).

Класифікація видів цільового призначення земель [Електронний ресурс]: Затв. Наказом Державного комітету з земельних ресурсів від 23 липня 2010 р. №458. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1011-10> (дата звернення: 15.11.2018).

Порядок нормативної грошової оцінки земель населених пунктів [Електронний ресурс]: Затв. Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 25 листопада 2016 р. №489 [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1647-16> (дата звернення: 15.11.2018).

II. Підручники, навчальні посібники

Адміністративне право України. Повний курс: підручник [Електронний ресурс]. Галунько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с. URL: <http://sipl.com.ua/?p=5095> (дата звернення: 01.11.2019).

Актуальні проблеми господарського права (Особлива частина): підручник. За ред. В. С. Щербини, В. В. Резнікової. Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. 672 с.

Вінник О.М. Господарське право: курс лекцій (загальна частина) [Електронний ресурс]. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 240 с. URL: <http://lira-k.com.ua/preview/12298.pdf> (дата звернення: 01.08.2019).

Загальне адміністративне право : підручник. За заг. ред. І.С. Гриценка. К.: Юрінком Інтер, 2015. 568 с.

Кримінальне право України: Загальна частина: підручник [Електронний ресурс]. За ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. 4-те вид., переробл. I допов. X. : Право, 2010. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI-2010/UgolovPravoZag.pdf (дата звернення: 01.08.2019).

Кримінальне право України: Особлива частина: підручник [Електронний ресурс]. За ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. 4-те вид., переробл. I допов. X. : Право, 2010. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI-2010/UgolovPravoOsob.pdf (дата звернення: 01.08.2019).

Правознавство: Підручник [Електронний ресурс]. За заг. ред. Крестовської Н. М., Кулініч О. О., Романадзе Л. Д. Одеса: Атлант, 2015. 554 с. URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2592#section-0> (дата звернення: 01.12.2019).

Трудове право України: Підручник [Електронний ресурс]. За загальною редакцією М.І. Іншина, В.Л. Костюка, В.П. Мельника. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 472 с. URL: http://kizman-tehn.com.ua/wp-content/uploads/2017/11/trudove_pravo_ishenko.pdf (дата звернення: 01.11.2019).

Цивільне право України: підручник. 2-е вид., перероб. і доп. У 2 частинах. За ред. Р.Б. Шишки (кер. авт. кол.), Ч. 1. Загальна. К.: Видавництво Ліра-К, 2018. 736 с.

III. Дисертації та автореферати дисертацій

Стукаленко О.В. Адміністративно-правове забезпечення будівельної галузі: теоретично-правові засади: дис. докт. юр. наук : 12.00.07. Дніпро, 2016. 512 с.

Кривошеїн П.П. Адміністративно-правове регулювання будівництва в Україні : дис. канд. юр. наук : 12.00.07. Київ, 2017. 163 с.

Кудрявцев П.П. Адміністративно-правове забезпечення діяльності Державної архітектурно-будівельної інспекції в Україні : дис. канд. юр. наук : 12.00.07. Київ, 2017. 256 с.

Матвійчук А.В. Контрольні провадження у галузі будівництва : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Харк. нац. ун-т внутр. справ. X, 2010. 215 с.

Миронець І.М. Адміністративно-правове регулювання будівельної діяльності в Україні : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ. нац. торг.-екон. ун-т. К., 2012. 235 с.

Резніченко В.О. Адміністративно-правові засади дозвільної діяльності у сфері містобудування. : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2015. 194 с.

Романенко А.В. Адміністративно-правове регулювання житлової та громадської забудови : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2015. 215 с.

Ромасько В.О. Державний контроль у сфері будівництва: адміністративно-правові засади : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2010. 196 с.

IV. Презентації лекцій

Перегида Є.В. Лекція. Правове регулювання. Презентація [Електронний ресурс] URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2592> (дата звернення: 01.12.2019).

Перегида Є.В. Лекція. Приватне та публічне право. Презентація [Електронний ресурс] URL:

<http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2592> (дата звернення: 01.12.2019).

Перегуда Є.В. Лекція. Юридична відповідальність. Презентація [Електронний ресурс] URL: <http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2592> (дата звернення: 01.12.2019).

V. Література для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань

Александрова Ю.О. Речові права, що підлягають державній реєстрації [Електронний ресурс]. URL: http://drp.zp.ua/wp-content/uploads/2016/08/rechovi_prava_sho_pidlyagayut_derjavnyi_reestracii.pdf (дата звернення: 01.08.2019).

Бондаренко Т. Юрист прокоментував введення параметричного методу в будівництві [Електронний ресурс]. URL: <http://kbu.org.ua/index.php?id=1350> (дата звернення: 01.11.2019).

Будівельне право: проблеми теорії і практики [зб. наук. пр.] [Електронний ресурс]: Матеріали Першої наук.-практ. конф., (Київ, 3 листопада 2017 р.) / Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. – Київ–Тернопіль : «Економічна думка», 2017. 242 с. URL: http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/7143/1/KONF_BUD_PRAVO.pdf (дата звернення: 01.08.2019).

Будівельне право: проблеми теорії і практики [зб. наук. пр.] [Електронний ресурс]: Матеріали Другої наук.-практ. конф., (Київ, 6 грудня 2018 р.) / Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль : «Економічна думка», 2018. 283 с. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71625/mod_resource/content/1/Будівельне_право_2018._Зб._матер._конф..pdf (дата звернення: 01.08.2019).

Будівельне право: проблеми теорії і практики [зб. наук. пр.]. Вип. III. Матеріали Третьої наук.-практ. конф., (Київ, 4 грудня 2019 р.). Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль : «Економічна думка», 2019. В 2-х ч. Ч. 1. 229 с. URL:

[http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75239/mod_resource/content/1/Будівельне право 2019 3б. матер. конф..pdf](http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/75239/mod_resource/content/1/Будівельне_право_2019_3б._матер._конф..pdf) (дата звернення: 20.12.2019).

Веревкин И.Е. Аренда как вещное право [Електронний ресурс]. URL: <http://conf.omua.ru/content/arenda-kak-veshchnoe-pravo> (дата звернення: 01.08.2019).

Впровадження параметричного методу нормування для застосування сучасних рішень у будівництві [Електронний ресурс]. ТОВ «Укргруппроєкт». URL: <http://www.ukrgrupproekt.com.ua/index.php/9-novyny/90-vprovadzhennya-parametrichnogo-metodu-normuvannya-dlya-zastosuvannya-suchasnikh-rishen-u-budivnitstvi> (дата звернення: 01.08.2019).

Гарат М.Р. Будівельна діяльність як об'єкт науково-правових досліджень [Електронний ресурс]. *Правова держава*. 2019. №34. С. 15-22. URL: <http://pd.onu.edu.ua/article/view/169525> (дата звернення: 01.12.2019).

Голубєва Н.Ю. Співвідношення зобов'язальних та речових правовідносин [Електронний ресурс] *Часопис цивілістики*. Вип. 19. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/8424/6.pdf.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 01.08.2019).

Дорошенко Р. Порядок реєстрації прав власності на об'єкти нерухомого майна [Електронний ресурс]. URL: <http://jurblog.com.ua/2014/03/poryadok-reestratsiyi-prav-vlasnosti-na-obekti-neruhomogo-mayna/> (дата звернення: 15.11.2018).

Іншин М.І. Поняття змін трудового договору [Електронний ресурс]. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2017. Вип. 6, т. 3. URL: http://nvppp.in.ua/vip/2017/6/tom_3/vip6-3_2017.pdf (дата звернення: 15.11.2018).

Квасніцька О.О. Сутність будівельної діяльності [Електронний ресурс]. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2011. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/3903/Kvasnitska%20Sutnist%20budivelmoi%20diyalnostu.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата

звернення: 01.08.2019).

Козич О.М. Досвід провідних країн світу в управлінні будівельною галузю [Електронний ресурс]. URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2012-2/doc/5/02.pdf> (дата звернення: 01.11.2019).

Козлова Е. Аренда: право или обязательство? [Електронний ресурс] // Бизнес-адвокат. 2018. №18. URL: <http://center-bereg.ru/j3286.html> (дата звернення: 01.08.2019).

Кривошеїн П.П. Поняття й зміст адміністративно-правового регулювання будівництва в Україні [Електронний ресурс]. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2016. Вип. 6, т. 3. С. 216-220. URL: http://www.nvppp.in.ua/vip/2016/6/tom_1/47.pdf (дата звернення: 01.11.2019).

Кривошеїн П.П. Удосконалення адміністративно-правового регулювання будівництва в Україні [Електронний ресурс]. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2017. Вип. 1. С. 134-139. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/71629/mod_resource/content/1/Кривошеїн.Удосконалення_адміністративно-правового_регулювання_будівництва_2017.pdf (дата звернення: 01.08.2019).

Кушнір І.М. Будівельна діяльність як об'єкт податково-правового регулювання: проблеми законодавства, теорії та практики [Електронний ресурс]. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. URL: <http://instzak.rada.gov.ua/uploads/documents/31751.pdf> (дата звернення: 01.08.2019).

Михайлюк Я.Б. Децентралізація у сфері містобудування [Електронний ресурс]. *Право і суспільство*. 2018. №2, частина 3. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/2_2018/part_3/22.pdf (дата звернення: 01.11.2019).

Мороз М.В. Право найму (оренди) нерухомості як речове право на чуже майно [Електронний ресурс]. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2014_3_42 (дата звернення:

01.08.2019).

Огляд реформ в будівництві та нерухомості 2018-2019 років [Електронний ресурс]. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/74224/mod_resource/content/1/Реформи_в_будівництві_та_нерухомості_2018-2019.pdf (дата звернення: 01.12.2019).

Околович М.Є. Адміністративно-правове регулювання містобудівної діяльності органами місцевого самоврядування [Електронний ресурс]. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Одеса, 2018. http://oduvvs.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/Disertatsiya_Okolovich_M.E..pdf (дата звернення: 01.08.2019).

Олюха В.Г. Поняття та форми капітального будівництва в Україні [Електронний ресурс]. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2013. URL: <http://www.naukovipraci.nuoua.od.ua/arhiv/tom13/52.pdf> (дата звернення: 01.08.2019).

Погребняк С.П. Поділ права на публічне і приватне (загальнотеоретичні аспекти) [Електронний ресурс]. Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2006. Вип. 12. С. 3-17. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/2833/1/Pogrebnaк_3.pdf (дата звернення: 01.08.2019).

Половина об'єктів житлового будівництва в Україні є ризиковими — дослідження [Електронний ресурс] URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2019/10/31/653165/> (дата звернення: 01.11.2019).

Резворович К.Р. Адміністративно-правове забезпечення реалізації державної політики у сфері будівництва [Електронний ресурс]. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Дніпропетровськ, 2016. URL:

http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/1030/1/rezvorovich_dis.pdf
(дата звернення: 01.08.2019).

Рибак К.О. Щодо правової природи містобудівного права [Електронний ресурс]. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2017. №25. С. 56-58. URL: <http://vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc25/16.pdf> (дата звернення: 01.11.2019).

Роз'яснення Головного Управління юстиції у Чернігівській обл. [Електронний ресурс]: Розіслано листом Міністерства юстиції України від 27 серпня 2018 р. №34632/9159-32-18/8.4.4. URL: http://just.cg.gov.ua/web_docs/2950/2018/01/docs/Розяснення_27.08.2018.pdf (дата звернення: 01.08.2019).

Сім кроків з децентралізації системи держархбудконтролю. Будівництво – під контроль громади [Електронний ресурс]: Методичний посібник. URL: http://kbu.org.ua/assets/app/documents/metodichniy_posibnik2.pdf (дата звернення: 01.08.2019).

Стукаленко О.В. Місце будівельного права в системі права [Електронний ресурс]. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2016. URL: http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.37/part_3/8.pdf (дата звернення: 01.08.2019).

Стукаленко О.В. Світовий досвід регулювання будівельної діяльності на прикладі США [Електронний ресурс]. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки»*. 2016. Вип. 2. Том. 2. С. 112-115. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_jur_2016_2%282%29__28 (дата звернення: 01.08.2019).

Тарасюк В.Г., Белоконь О.Л. Параметричний метод нормування у будівництві [Електронний ресурс]. *Наука та будівництво*. 2018 №4(18). С. 13-17. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ntab_2018_4_4 (дата звернення: 01.08.2019).

У Мінрегіоні розроблять порядок безоплатної передачі земельних ділянок співвласникам багатоквартирних будинків [Електронний ресурс]. URL: <http://www.minregion.gov.ua/press/news/u->

minregioni-rozroblyat-poryadok-bezoplatnoyi-peredachi-zemelnih-dilyanok-spiyvlasnikam-bagatokvartirnih-budinkiv/ (дата звернення: 31.10.2019).

Халабуденко О.А. Будівельне право: деякі методологічні підходи до сфери правової дійсності, яка формується [Електронний ресурс]. Будівельне право: проблеми теорії і практики [зб. наук. пр.]. Матеріали Другої наук.-практ. конф., (Київ, 6 грудня 2018 р.). Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль: «Економічна думка», 2018. С. 34-44. URL: https://www.academia.edu/39259535/БУДІВЕЛЬНЕ_ПРАВО_ДЕЯКІ_МЕТОДОЛОГІЧНІ_ПІДХОДИ_ДО_СФЕРИ_ПРАВОВОЇ_ДІЙСНОСТІ_ЯКА_ФОРМУЄТЬСЯ (дата звернення: 01.11.2019).

Ціленко В.А. Правове регулювання будівельної діяльності: склад будівельних правовідносин [Електронний ресурс]. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. 2014. №2(17). URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/01/2-225-235.pdf> (дата звернення: 01.08.2019).

Шаптала Н.К. Принципи розмежування приватного та публічного права при регулюванні фінансових відносин. *Форум права*. 2012. №2. С. 759-762.

Інформаційні ресурси

<http://library.knuba.edu.ua/>. Бібліотека Київського національного університету будівництва і архітектури.

www.rada.dov.ua. Сайт Верховної Ради України.

<http://org2.knuba.edu.ua/>. Освітній портал КНУБА.

<http://lawbooks.in.ua/>

Навчально-методичне видання

Укладачі: **Переґуда Євген Вікторович,**
Халабуденко Олег Анатолійович

НОРМАТИВНА БАЗА УКРАЇНИ

Методичні вказівки
до вивчення дисципліни для студентів
спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
спеціалізації «Міське будівництво та господарство»

Підписано до друку 14.06.2020 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Друк офсетний. Зам. № 20-251
Умов.-друк. арк. 1,9. Обл.-вид. арк. 2,1.
Тираж 30 прим.

Віддруковано ФО-П Шпак В. Б.
Свідоцтво про державну реєстрацію В02 № 924434 від 11.12.2006 р.
м. Тернопіль, бульвар Просвіти, 6/4. тел. 8 097 299 38 99.
E-mail: tooums@ukr.net